Палеская рыбалка.

"Палескую рыбалку", як адну з форм гандлёва-гульнёвага дзеяння, у старадаўнія часы ладзілі на кірмашах Пінска, Століна, Турава, Жыткавіч і інш.

Змест: у драўляны чан з вадой запускалі жывую рыбу. Удзельнікі, заплаціўшы пэўную суму грошай (невялікую), рыхтаваліся да рыбалкі. Адначасова ў атракцыёне маглі ўдзельнічаць да двух дзесяткаў чалавек. У час гульні ім дазвалялася або стаяць з краю чана, або залазіць прама у чан, але лавіць рыбу яны павінны былі толькі голымі рукамі.

Па свістку арганізатара атракцыёна гульцы пачыналі лавіць рыбу. Тэрмін – толькі 5 секунд, якія ўсе гледачы лічылі хорам. Каб злавіць рыбіну ўа гэты кароткі час, трэба было праявіць нямала кемлівасці, рашучасці, сілы і хуткасці. Усё што зловіш – тваё! Некаторыя гульцы стваралі своеасаблівыя кааператыўныя саюзы: адзін з іх залазіў у чан і гнаў рыбу ў другі канец, а астатнія выцягвалі яе з вады і ўжо затым дзялілі паміж сабою.

Чан уяўляе сабой прамавугольную канструкцыю з дрэва даўжынёй 7-10 м, шырынёй 1,5 м і вышынёй 0,75-1 м.

П. А. Гуд, Н. І. Гуд, Беларускі кірмаш
Запісалі Б. В. Каралёў і П. А. Гуд у 1983 г. у Пінску ад мясцовых жыхароў
К. Ф. Невядомскага (1911 г.н.) і У. У. Баравікова

Палеская рыбная латарэя.

Латарэя-рыбалка была адным з папулярных кірмашовых дзеянняў Століншчыны, якую ладзілі яшчэ 20—30-ых гг. XX ст.

У вялізных бочках, ці драўляных чанах, або проста на рацэ Гарынь на ваду пускалі паплаўкі — кавалачкі дрэва, у якіх з двух бакоў замацоўвалі загнутыя ў пятлю цвікі. Да ніжняй пятлі паплаўка завязвалі вяроўку, або леску (з такім разлікам, каб яна дасягала дна ракі, або драўлянай канструкцыі), а да свабоднага канца вяроўкі замацоўвалі прыз. У латарэі-рыбалцы на 50—60 паплаўках

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

знаходзіліся, не бачныя ўдзельнікам, разнастайныя прызы. Разам з каштоўнымі знаходзіліся і жартоўныя: пляшка гарэлкі, рваны бот, нягодны хамут, кансервная банка, дзіравы тазік, маленькая плотачка, ці салёная цюлька і да т. п.

Гулец, заплаціўшы 20 грошаў, атрымліваў вуду і за адну хвіліну павінен быў выцягнуць выбраны паплавок. Ну, а які прыз — гэта каму як пашанцуе.

Як сведчыць інфарматар, гэтая латарэя мела вялікі поспех. За адну хвіліну надзвычай рэдка камусьці ўдавалася здабыць прыз, што прымушала ахвотнікаў па некалькі разоў удзельнічаць у латарэя, а гэта — прамая матэрыяльная мэтазгоднасць правядзення гэтага гандлёва-гульнёвага дзеяння.

Разам з тым, латарэя-рыбалка з'яўлялася сапраўдным відовішчам, на якое збіралася шмат людзей, якія рабілі разнастайныя парады гульцам, радаваліся іх поспехам, ці жартавалі з іх няўдалай рыбалкі.

П. А. Гуд, Н. І. Гуд, Беларускі кірмаш
Запісаў П. А. Гуд у 1979 г. у Століне Брэсцкай вобласці ад М. І. Мельніка (1929 г. н.).

Сельскагаспадарчая латарэя.

На Століскіх кірмашах да Вялікай Айчыннай вайны вялізарную цікавасцьудзельнікаў штогодніх святочных таргоў выклікала бяспроігрышная сельскагаспадарчая латарэя. Тут разыгрываліся каштоўныя прызы (бычкі, парсючкі, бараны, пеўні, куры, гусі) і суцяшальныя (морква, бульба, яблыкі, слівы, грушы і да т.п.).

Латарэйную пляцоўку агароджвалі плотам, рабілі ўваходную браму, каля якой ставілі стол з латарэйным барабанам. Непасрэдна на пляцоўцы рабілі выставку тых тавараў, якія разыгрываліся ў латарэі. Асобна стаялі хатнія жывёлы, птушкі, ляжалі горкі гародніны, садавіны. А гледачы цісnуліся да плота, разглядаючы, што там яшчэ засталося, ці варта пайграць у латарэю, паспытаць сваё шчасце, удачу.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ